

SADRŽAJ

PREDGOVOR 13

UVODNA NAPOMENA – (O) ČEMU (JE) OVA KNJIGA? 16

DEO I PRAVNO RASUĐIVANJE – OSNOVNI POJMOVI

1. RASUĐIVANJE UOPŠTE – POJAM I VRSTE	27
2. PRAVNO RASUĐIVANJE	33
2.1. Čisto praktičko rasuđivanje i rasuđivanje na osnovu autoritativnih razloga.....	33
2.2. Pravno rasuđivanje.....	34
3. PRAVNO RASUĐIVANJE U SVETLU RAZLIKE IZMEĐU ODLUČIVANJA I OPRAVDANJA ODLUKA.....	40
4. ARGUMENTACIJA	48
5. PRAVNO I FAKTIČKO PITANJE.....	56
5.1. Pravno i faktičko pitanje kao <i>pitanje značenja</i> i <i>pitanje istine</i>	57
5.2. Činjenice i značenje	60
5.2.1. Značenje	60
5.2.2. Činjenice.....	65
EKSKURS: Faktičko rasuđivanje – rasuđivanje o činjenicama	67
6. SUBJEKTI PRAVNOG RASUĐIVANJA	72

**DEO II
TUMAČENJE PRAVA**

1. ŠTA JE TUMAČENJE?	81
2. TUMAČENJE PRAVA	85
2.1. Pojam tumačenja prava	85
2.2. Sporni i nesporni (teški i laki) slučajevi	88
2.2.1. Opšte napomene	88
2.2.2. Razlika između lakih i teških slučajeva – razlozi za spornost	92
2.3. Neodređenost jezika kao razlog za teške slučajeve	96
2.3.1. Nejasnost	100
2.3.2. Polisemija (više značnost)	107
2.3.3. Poroznost	109
2.3.4. Uticaj jezičkih razloga za neodređenost na tumačenje prava	111
2.4. Funkcionalni razlozi za sporne (teške) slučajeve	118
2.5. Pravni akt (tekst) i pravna norma	124
3. TUMAČENJE I ARGUMENTACIJA	130

**DEO III
INTERPRETATIVNI ARGUMENTI**

1. OKVIRI INTERPRETATIVNE ARGUMENTACIJE	139
2. INTERPRETATIVNI ARGUMENTI – POJAM I VRSTE	144
3. JEZIČKI (LINGVISTIČKI) ARGUMENTI	147
3.1. Opšte napomene	147
3.2. Popis jezičkih (lingvističkih) argumenata	148
4. SISTEMSKI ARGUMENTI	159
4.1. Opšte napomene	159
4.2. Popis sistemskih interpretativnih argumenata	163
5. ARGUMENT NAMERE TVORCA	173
5.1. Opšte napomene	173
5.2. Kako se praktikuje argument namere? (metodi saznavanja volje tvorca akta)	176

6. TELEOLOŠKI INTERPRETATIVNI ARGUMENT (ARGUMENT CILJA)	182
6.1. Opšte napomene	182
6.2. Odnos pravnih propisa i ciljeva	185
6.3. Kako se praktikuje teleološki argument?	187
6.3.1. Određivanje cilja (svrhe)	187
6.3.2. Analiza konsekvenci odluke	189
6.4. Nekoliko primera	194
7. DRUGI INTERPRETATIVNI ARGUMENTI	198
7.1. Opšte napomene	198
7.2. Argument <i>ad absurdum</i>	199
7.3. Argument koherencije	206
8. ILUSTRACIJA PRIMERA PRAVNOG RASUĐIVANJA – DVE PRESUDE I JEDAN FIKTIVNI SLUČAJ	209
8.1. Slučaj Smit protiv SAD	210
8.2. „Ne čini preljubu“	214
8.3. Presuda Vrhovnog suda Švedske	216
9. NORMATIVNE TEORIJE O TUMAČENJU	220
9.1. Opšte napomene	220
9.2. Tekstualizam	224
9.2.1. Osnovne teze tekstualizma	224
9.2.2. Razlozi u prilog tekstualizma	225
9.2.3. Kritike tekstualizma	226
9.3. Intencionalizam	229
9.3.1. Osnovne teze intencionalizma	229
9.3.2. Razlozi u prilog intencionalizma	230
9.3.3. Kritike intencionalizma	232
9.4. Instrumentalizam	236
9.4.1. Osnovne teze instrumentalizma	236
9.4.2. Kritike instrumentalizma	238
9.5. I šta sad?	240
9.5.1. „Algoritam“ tumačenja	241
9.5.2. Neka konkretnija uputstva	245

deo IV
ANALOGIJA

1. UVODNA NAPOMENA.....	251
2. O ANALOGIJI UOPŠTE.....	253
2.1. Opšte napomene.....	253
2.2. Primer za početak.....	254
2.3. Šema analogijskog zaključka.....	256
2.4. Otkrivanje i mapiranje (upoređivanje)	259
3. ANALOGIJA U PRAVU	263
3.1. Opšte napomene.....	263
3.2. Primer za početak.....	266
3.3. Šema analogijskog zaključka u pravu	268
3.4. Otkrivanje i mapiranje kod analogijskog rasuđivanja u pravu	271
4. ZAKONSKA ANALOGIJA.....	277
4.1. Opšte napomene.....	277
4.2. Analogija <i>extra legem</i>	278
4.2.1. Analogija <i>extra legem</i> u užem smislu.....	278
4.2.2. Argument <i>a fortiori</i>	280
Ekskurs: Analogija i pravne praznine	282
4.3. Analogija <i>intra legem</i>	287
4.3.1. O analogiji <i>intra legem</i> uopšte.....	287
4.3.2. Široko tumačenje.....	290
4.3.3. Analogija <i>intra legem</i> i kanon <i>eiusdem generis</i>	292
4.3.4. Analogija kao sistemski interpretativni argument	294
4.3.5. Shodna primena prava	295
5. TRI PRIMERA	297
6. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	306
ZAKLJUČAK.....	310
BIBLIOGRAFIJA.....	314
FUNDAMENTALS OF LEGAL REASONING – SUMMARY	331